1874. VI. évfolyam. 151. szám. Kedd, augusztus 4.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Az első vásár.

*** Nagy nap volt tegnap Budapesten; a kereskedelem ült nagyszerü ünnepet.

Legyen üdvözölve általunk is innen a magyar alföld fővárosából a budapesti gabna- és értéktőzsde bizottsága, melynek buzgalma létrehozá hazánk, Magyarország fővárosában az első nemzetközi gabnavásárt!

Mélyen érezzük mi is ennek nagy jelentőségét, nemcsak Budapestre, hanem általában az egész hazára nézve.

Tegnap nyittatott meg az első vásár a hazai és külföldi érdeklettek nagy számu részvéte mellett.

Az „Ujvilág“ helyisége, a hol az első vásár tartatik, csakugyan uj világot tár elénk, s uj korszakot jelez Magyarország gabnakereskedelmi életében.

Itt az alkalom, hogy megmutassuk versenyképességünket a külföld előtt. Hiszen — azt talán felesleges is mondani, hogy — mind mennyiség, mind minőség tekintetében bátran megállhatunk gabnatermésünkkel az európai államok sorában.

Megmutattuk ezt a mult évben is, a bécsi nemzetközi kiállításon, a hol még irigyeink sem titkolhaták el meglepetésüket s bámulatokat a magyar gabnatermékek felett.

Büszkén emelkedett ki ott a világpiaczon is Magyarország e tekintetben, s bebizonyitotta, hogy ez az elhagyott, elnyomott ország a gabnatermelés köréből oly szép példányokat tud felmutatni, a milyeket Európában legalább is kevés állam.

A bécsi nemzetközi kiállításon meg volt a tapitva jó hirünk, nevünk. S ottani szerepelésünk bizonyára nagyban elősegité a budapesti nemzetközi gabnavásár létrejövetelét.

Bécsben nagyon érezték, mily óriási előnynyel bir hazánk, különösen Ausztria felett gabnatermelés tekintetében. Látták azt is, hogy itt csak kezdeményezni kell a nemzetközi gabnavásárt, s annak sikere biztositva leend, mert megvan a legfőbb kellék — az anyag a vásárhoz.

E biztos tudatban el is követtek minden tisztességes és nem tisztességes utat a mi közösügyes sógoraink arra nézve, hogy meghiusitsák a budapesti nemzetközi gabnavásárt.

Midőn itt hazánkban ez ügy iránt a kezdeményezés felszinre került, nosza siettek ők is, hogy nagy lármával hasonló vásárt csináljanak, s hogy a külföld figyelmét elvonják tőlünk.

Nem átalottak a szemérmetlenek ide hozzánk is oly irányu értesiteseket küldeni, hogy mi itt e magyarság közepében lapunk hasábjain ébreszszük a figyelmet az ő érdekökben, akkor, midőn a magyarországi nemzetközi gabnavásár élete ellen törnek.

Felteszszük róluk, hogy ily értesitésekkel több magyar lapot „megtiszteltek“ rajtunk kivül is De a magyar hirlapirodalom becsületére legyen mondva, itt nem találtak oly közegre, a mely czéljaiknak eszközévé aljasodott volna.

S ime, mindezen erőfeszités daczára ott áll a nemzetközi gabnavásár Budapesten a haza és külföld nagy érdeklődése mellett — az osztrákok segélye nélkül.

Örömmel halljuk, hogy itt már az első napon is élénk volt az üzlet, s átalában véve az első vásár jó sikerére lehet biztos kilátásunk.

Jól mondta Bartal megnyitó beszédében, midőn a külföldi vendégekhez szólott, hogy a gondviselésnek kegyes ujjmutatását szemléljük abban, hogy első gabnavásárunk épen oly évre esik, mely a mag képződésére oly kedvező volt. — Arra utal ez, hogy főtörekvésünket ezen előnyök biztositására, s a mi ennél is inkább áll hatalmunkban, a lehető legteljesebb értékesitésre, s mint egyetlen e czélra biztosan vezető utra: a külföldi kereskedőknek készséges és megbizható kielégitésére irányozzuk.

A magyar alföld termelő közönsége pedig legyen ébren, s használja fel azon előnyöket, melyek a budapesti első nemzetközi gabnavásár által nyujtatnak.

— **A holt idény** közeledtével a koalicziő ismét szóba jött. A „Hon“ azt mondja, hogy a közvéleményben nálunk koalicziói tényező alig vagy épen nincs. Igaza van.

— **A nemzetközi gabnavásár** megnyitásán a magyar kormány részéről Bartal és Zichy, a város részéről a polgármesterek voltak jelen. A megnyitás mintegy 2000 ember jelenlétében történt Budapesten az „Uj világban.“ A kormány és a város küldötteit Strasser tőzsdebizottsági alelnök üdvözelte, mire Bartal mondta el emelkedett hangon tartott megnyitóbeszédét, melyben jelzi e vásár nagy fontosságát hazánkra nézve, s kiemeli ez ügy körül a budapesti gabnatőzsde bizottságának érdemeit. Ráth Károly főpolgármester a város részéről igérte a támogatást. A vásár látogatóit Kammermayer üdvözölte. Ezután megkezdődött az üzlet. A gabnakereskedők és termelők mutatványokat, a malmok lisztmintákat, a szállitók tarifa-füzeteket, mások gabnazsákokat, mérlegeket és gazdasági gépeket állitottak ki. A kiállitott gabnanemük minőségéről osztatlan a dicséret. A czégeket hirdeti részint kinek-kinek álló helyén kitüzött, részint a kalapjára kötött, vagy betükkel nyomatott névlapja.

— **Királyunk** Ischlben üli meg születési napját, valamint a Rudolfét is. A királyné már átment a tengeren Mária Valériával szerencsésen.

— **A nemzetközi** egészségügyi értekezlet Bécsben szombaton záratott be. Orczy báró mondott a bezárás alkalmával beszédet, melyben az értekezlet tagjainak ő felsége magas megelégedését is tudtul adta.

— **Spanyolország.** A madridi hivatalos lap jelenti, hogy a spanyol ügyekbe Németország nem avatkozik és hogy arra nem is szólittatott föl.

— **Az oszt. kormány a szabadkőmivesegyletnek** egy páholyfelállitása iránti kérelmét megtagadta. Ez eljárás azon téves feltevésen alapul, hogy a szabadkőmivesség az állam érdekeivel ellentétben áll. Anglia, Francziaország, Amerika sat. ahol ily páholyok felállanak, sőt Magyarország is ezen felfogással egészen ellenkezőt vallanak magokénak. Tehát bizony az osztrák kormány sem oly szabadelvü, mint magát hireszteli.

— **A karlista háboru** a jezsuiták által gyüjtött pénzen tartatik fen; mert ezek remélik, hogy Don Karlos tróura léptével a sötétség világa ujra beáll. Annálfogva e háboru átalános reakczió a felvilágosodás ellen.

A jogakadémiák ujjászervezésére vonatkozó vélemény a debr. tanárkar részéről.

Főtiszteletü tanügyi bizottmány!

Folyó év május 28. s következő napján tartott tanügyi bizottmány 14-dik számu határozata nyomán, a nagymélt. vallás- és közoktatási minisztérium által a jogtanodák uj szervezése tárgyában folyó évi május hó 19-kén 12. 917. sz. a. kiadott szabályzat iránt, következőkben van szerencsénk véleményes jelentésünket előterjeszteni.

Midőn más alkalommal a tanintézetek czélba vett rendezése ügyében hivatalosan nyilatkoztunk, tüzetesen körülirtuk magyar protestáns egyházunk törvényes jogait és igazait, melyeket számunkra békekötések, tehát sérthetlen két oldalu szerződések és országos alaptörvények oly módon biztositanak, hogy azokat egy valódi alkotmányos és jogi állam, melynek a „iustitia regnorum fundamentum“ elvén kell nyugodnia, beleegyezésünk nélkül nem vehet el s nem tehet kérdéssé soha. Hangsulyoztuk már máskor különösen az 1790/1. XXVI. t. cz. (2. 5. és 12. §.) azon értelmét is, mely elösmeri, hogy az iskolák a magyar prot. egyház testének kiegészitő részét képezik s mely az evangélikusok számára örökre biztositja azon jogot, hogy létező tanodáikat fentarthassák, belátásuk szerint kijavithassák, a tanárok számát meghatározhassák, a tanitás és tanulás módját szabályozhassák, és igy tovább.

Fentebb érintett nyilatkozatainkban kijelentettük egyszersmind azt is, hogy véleményünk szerint, az átalánosan elismert valódi alkotmányos fogalomhoz képest a közmivelődés, és igy a közoktatásügy az összes nemzetet érdeklő, tehát a törvényhozás köréből semmi módon el nem vonathatónak tekintendő; a mint ez az 1790/1. XXVI. t. cz. 5. §-ából is világosan kitünik, melyszerint még a nem protestáns, hanem országos tanrend és szervezet megállapitása és változtatása sem eshetik meg egyszerü kormányrendeletek utján, sőt inkább az, egyenesen a törvényhozás körébe tartozik. Azon kifejezés alatt ugyanis: „coordinatione tamen literariae institutionis erga demissam Statuum et OO. propositionem per Suam Maiestatem determinanda ad has perinde Scholas extendenda“, nem érthető egyéb, minthogy az országgyülés által elkészitett s elfogadott törvényjavaslat terjesztendő szentesités végett ő felsége elé, nem pedig az, hogy az országgyülés kikerülésével a minisztérium által alkotott rendelet terjesztessék fel jóváhagyás végett, hogy az szolgáljon irányadóul.

Egyébiránt azt, miszerint a fensőbb tanodai oktatás ügyének ellátása az országgyülés intézkedése alá esik, maga a szóban forgó szabályrendeletet alkotott miniszter ur is elismerte az által, hogy mult 1873-dik évben épen a főtanodai oktatásról törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé. Annál nagyobb megütközéssel kelle tehát tapasztalnunk, hogy a minisztérium tul téve magát a fenálló törvényeken, a jogtanodákat rendeletek utján szándékozik ujra szervezni.

Az előadottak után a tanárkar nem lehet más véleményen, minthogy a minisztérium eljárása egyenesen törvénybe ütköző, s miután mi azt, hogy az országos oktatás rende miniszteri szabályzatok, vagyis végrehajtás utján másittassék és változtassék, az alkotmányos kormányzás elveivel is s protestáns autonomiánkkal összeférhetlennek tartjuk; eléggé indokoltnak látnók, ha a főtiszteletü egyházkerület erélyesen felszólalhatna s tekintélyét oly irányban vetné mérlegbe, hogy mig a felsőbb oktatás törvényhozási uton nem szerveztetik, addig a protestáns jogtanintézetek mind az általok kiadandó bizonyitványaik érvényére nézve, mind pedig tanulóik állam- és ügyvédi vizsgálatra bocsáttatását illetőleg, a jelenlegi állapotban sértetlenül meghagyassanak.

Mielőtt azonban részletekbe bocsátkoznánk, szükségesnek véljük a főtanodai törvényjavaslat s a szóban forgó rendelet közti fökülönbséget megérinteni. Mig nevezetesen amaz kimondja, hogy a már létező jog- és államtudományi nem államtanintézetek majd csak a törvény kihirdetésétől számitandó két év alatt rendeztessenek annak értelmében; addig ezen folyó évi május hó 19-kén kelt sérelmes rendelet rohamosan, már a jelen év október havában beállandó tanévben kivánja az uj szervezetet életre hivni. (Lásd a rendelet 63 §-át.)

Hogy mennyire méltánytalanabb e kivánalom az előbbinél, az nagyon is szembeötlő. A törvényjavaslat ugyanis legalább időt enged arra, hogy a hitfelekezetek számot vetve magokkal s megfeszitve erejöket, lehetség szerint előteremthessék azon nagy mérvü alapot, mely szükséges a jogakadémiák reformálására. A miniszteri rendelet ellenben rögtöni megsemmisüléssel fenyegeti, nem ugyan a dusgazdag klerus által felsegélhető római katholikus,*) de igenis az egyesek fillérei s áldozatkészségére támaszkodó protestáns tanintézeteket.

Nyiltan és őszintén szóltunk itt. Nem is akartunk szavainkkal gyanusitani s csak azon meggyőződésünknek adtunk kifejezést, hogy ha nem tartozik is a nagymélt. vallás- és közoktatási miniszter ur intencziói közé a prot. jogtanintézeteket egy csapással tönkretenni s az állam és más gazdagabb egyházakkal versenyzés teréről végkép leszoritani, az általa kiadott rendelet módnélkül elsietett foganatba vétele a tudományosság és az egyetemes közmüvelődésnek is nagy kárára, mulhatlanul azt eredményezné.

Habár e szerint bizalommal várjuk is, hogy a többször nevezett minisztérium, mérmeri, hogy az iskolák a magyar prot. egyház testének kiegészitő részét képezik s mely az evangélikusok számára örökre biztositja azon jogot, hogy létező tanodáikat fentarthassák, belátásuk szerint kijavithassák, a tanárok számát meghatározhassák, a tanitás és tanulás módját szabályozhassák, és igy tovább.

Fentebb érintett nyilatkozatainkban kijelentettük egyszersmind azt is, hogy véleményünk szerint, az átalánosan elismert valódi alkotmányos fogalomhoz képest a közmivelődés, és igy a közoktatásügy az összes nemzetet érdeklő, tehát a törvényhozás köréből semmi módon el nem vonathatónak tekintendő; a mint ez az 1790/1. XXVI. t. cz. 5. §-ából is világosan kitünik, melyszerint még a nem protestáns, hanem országos tanrend és szervezet megállapitása és változtatása sem eshetik meg egyszerü kormányrendeletek utján, sőt inkább az, egyenesen a törvényhozás körébe tartozik. Azon kifejezés alatt ugyanis: „coordinatione tamen literariae institutionis erga demissam Statuum et OO. propositionem per Suam Maiestatem determinanda ad has perinde Scholas extendenda“, nem érthető egyéb, minthogy az országgyülés által elkészitett s elfogadott törvényjavaslat terjesztendő szentesités végett ő felsége elé, nem pedig az, hogy az országgyülés kikerülésével a minisztérium által alkotott rendelet terjesztessék fel jóváhagyás végett, hogy az szolgáljon irányadóul.

Egyébiránt azt, miszerint a fensőbb tanodai oktatás ügyének ellátása az országgyülés intézkedése alá esik, maga a szóban forgó szabályrendeletet alkotott miniszter ur is elismerte az által, hogy mult 1873-dik évben épen a főtanodai oktatásról törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé. Annál nagyobb megütközéssel kelle tehát tapasztalnunk, hogy a minisztérium tul téve magát a fenálló törvényeken, a jogtanodákat rendeletek utján szándékozik ujra szervezni.

Az előadottak után a tanárkar nem lehet más véleményen, minthogy a minisztérium eljárása egyenesen törvénybe ütköző, s miután mi azt, hogy az országos oktatás rende miniszteri szabályzatok, vagyis végrehajtás utján másittassék és változtassék, az alkotmányos kormányzás elveivel is s protestáns autonomiánkkal összeférhetlennek tartjuk; eléggé indokoltnak látnók, ha a főtiszteletü egyházkerület erélyesen felszólalhatna s tekintélyét oly irányban vetné mérlegbe, hogy mig a felsőbb oktatás törvényhozási uton nem szerveztetik, addig a protestáns jogtanintézetek mind az általok kiadandó bizonyitványaik érvényére nézve, mind pedig tanulóik állam- és ügyvédi vizsgálatra bocsáttatását illetőleg, a jelenlegi állapotban sértetlenül meghagyassanak.

Mielőtt azonban részletekbe bocsátkoznánk, szükségesnek véljük a főtanodai törvényjavaslat s a szóban forgó rendelet közti fökülönbséget megérinteni. Mig nevezetesen amaz kimondja, hogy a már létező jog- és államtudományi nem államtanintézetek majd csak a törvény kihirdetésétől számitandó két év alatt rendeztessenek annak értelmében; addig ezen folyó évi május hó 19-kén kelt sérelmes rendelet rohamosan, már a jelen év október havában beállandó tanévben kivánja az uj szervezetet életre hivni. (Lásd a rendelet 63 §-át.)

Hogy mennyire méltánytalanabb e kivánalom az előbbinél, az nagyon is szembeötlő. A törvényjavaslat ugyanis legalább időt enged arra, hogy a hitfelekezetek számot vetve magokkal s megfeszitve erejöket, lehetség szerint előteremthessék azon nagy mérvü alapot, mely szükséges a jogakadémiák reformálására. A miniszteri rendelet ellenben rögtöni megsemmisüléssel fenyegeti, nem ugyan a dusgazdag klerus által felsegélhető római katholikus,*) de igenis az egyesek fillérei s áldozatkészségére támaszkodó protestáns tanintézeteket.

Nyiltan és őszintén szóltunk itt. Nem is akartunk szavainkkal gyanusitani s csak azon

*) A mint ezt az egri és pécsi liczeumok példája igazolja. Szerk.

— **Nyomozó levél.** A mult hó végén Gorove I volt miniszter levelet kapott Olmützből, az alábbi mellékletlel, melyszerint gyalogsági szakvezető Seclerfrid tudatja, hogy a legénység részére vásárolt holmik betakarására kapott papirok közt az alábbi nyomozó levelet találta, melyet mint az exminiszter ur személyére vonatkozót, jónak látta megküldeni.

A nyomozólevél igy szól. „Hirdetés azon egyénekről, kik az alsóausztriai cs. k. katonai parancsnokság tudósitása szerint felségsértéssel vannak vádolva.“ Többi közt: Gorove István földbirtokos, 30—35 éves, nős, országgyülési követ a debreczeni és marosvásárhelyi forradalmároknál, ruházata egyszerü, habár különben csinos; a népszerüséget keresi; beszél angol, franczia, német, magyar, és szerb nyelveken, modora után a müvelt osztályhoz tartozónak vélemeztetik. Az exminiszter megkösönte a küldeményt.

Magyar iskolaügy Brassóban.

A „Nemere“ irja: Iskolák, magyar iskolák után eseng e nép évek óta; anélkül, hogy jajkiáltása, esedezése országgyülésünk, kormányunkhoz juthatna.

A „Nemesis“ kérlelhetetlen atka nehezedik-e rajtunk, vagy viszonyainkon, s az országos élhetetlen politika gyümölcseit aratjuk; hogy kormányunk vétkes közönnyel nézi és türi a hazaellenes törekvések e fészkében a hazafias elemnek anyagilag és szellemileg semmivé tételét?

Vagy talán Brassó 9000 és a Barczaság 22,000 lelket számláló magyarsága oly igénytelen és sulytalan tömegnek tünik törvényhozásunk és kormányunk előtt fel; hogy e tekintélyes számot nem tarthatják érdemesnek a tulsulyban levő magyarelem és magyar haza számára megmenteni — nem tartják szükségesnek, életkérdésnek, érettünk is tenni már egyszer valamit?

Egy polgár.

— **Müiparczikk kiállitást** rendeznek Bécsben, mely folyó évi november 15-től 1875. január 15-ig fog tartani. Vajon csak az osztrák parczikkek tartatnak-e versenyképeseknek? — nem tudni, bár igen valószinü.

— **A hirlapok részére gyorsgalambokat használnak** — ugymond az Engl. Corresp. — Angliában. A lapszerkesztőségek ugy tapasztalják, hogy a „napi ujdonságok“ összegyüjtésére sokkal czélirányosabbak, sőt olcsóbba is kerülnek, és a távirdai közléseknél is gyorsabbak az erre használt levélgalambok. Mindegyik ujdonság szerzőnél vannak ily galambok kiosztva, melyek is ugy vannak betanitva, hogy az illető szerkesztőségek ajtain mindaddig csengetnek, mig a sürgöny el nem vétetik tőlök. Az e nemü galambok perczenkint egy-egy angolmértföldnyi tért is befutnak. A jövő nyáron megkisérlik, Anglia és Amerika közt ily galambok által a levéli közlekedést.

— **A postát kirabolták** julius 29-én Zágrábon és Verbovec közt; a postakocsist, ki 4 gyermek atyja, agyonütötték; a zágrábi adóhivatal 10.000 ft küldeménye és sok pénzes levél esett a rablók martalékául.

— **A szombathelyi zenészek** Darázs Miska vezetése alatt Brüsselben nagy részvétnek örvendenek és sokoldalu kitüntetésben részesülnek. A belga királyné laekeni nyaralójában is játszottak, és kivált a czimbalmos nagy elismerést aratott.

— **Magyar czigányok Németországban.** A Marczali bandája Amerikába szándékozván, utba ejté Kissingen bajorországi fürdőt is, hol nagy számu fürdői vendégség előtt bemutatá müvészetét. Élénk figyelem és osztatlan tetszés kisérte játékukat, sőt Bismark nejének kivánságára sok csárdást ismételniök kellett.

Uram, uram, Csáki Gergely tanácsnok uram, szállok az urnak!

A hir azt beszéli, hogy ön a tanács által meg volt bizva, mikép a debreczeni honvédtemető csinositására tegye meg a kellő intézkedéseket, illetőleg ez irányban adjon véleményt!

Ime, a hösök halálának 25 éves fordulóján látjuk, hogy a honvédsirokon a csinositásnak semmi nyoma; s mondhatni a hösök dicstelen sirban aluszszák végálmukat.

E város polgársága, sőt a nemzet és az emberbaráti kegyelet követeli, hogy e mulasztás vétkéért lakoljanak a közvélemény előtt azok, kik a nemzet önvédelmi harczában elesett vértanuk iránti tiszteletlenségnek közvetve, vagy közvetlen okozói!

Azért is felhivom önt nyilvánosan, feleljen: mikép teljesitette fentirott megbizatását?

Egy polgár.

Révész Bálint ref. püspök H.-Mezővásárhelyen.

Révész Bálint püspök — mint a „Vásárhelyi Közlöny“ irja — julius 3-án az éji 11 órai vonattal érkezett Hódmezővásárhelyre. Az indóháznál Miklovic Bálint lelkész, s Futó Mihály igazgató tanár nagy számu presbyter és h.-m.-vásárhelyi lakos, és tanuló ifjuság élén fogadták az ünnepelt főpásztort; midőn a vonat már az indóházhoz közeledett, viharos éljen hangzot föl, mely mindaddig meg nem szünt, mig a főpásztor kiséröi körében a vonatot elhagyta; kiséröi voltak: n. t. Hajnal Ábel békés-bánáti esperes, nt. Nagy István n.-váradi lelkész nyugalmazott esperes, n. t. Tóth Sámuel theologiai tanár, s egyházkerületi főjegyzo. Miklovic Bálint lelkész rövid szavakkal fogadá a főpásztort, mire a püspök hasonlóképen röviden válaszolván, a számára rendeltetett városi diszkocsin szállására Miklovic Bálint lakására ment, kisértetve kocsik hosszu vonalától.

Másnap reggeli 8 órakor az egész presbyterium testületileg tisztelgett nála.

Miklovic Bálint lelkészeinök üdvözlé itt is a főpásztort, mire ez meleg szavakban válaszolt, kijelentvén, hogy neki magának is óhajtása volt meglátni e tősgyökeres magyar várost, szemlélni ebben az ifjuságnak tudományos előmenetelét, részt venni egyszersmind azon ünnepélyen, melyet ez iskola másfélszázados fönállásának emlékére rendezett a hitbuzgóság.

A presbyterium után a ref. tanári kar személyzete az igazgató tanár vezetése alatt, aztán a megyei küldöttség Ábrai Károly m. főjegyző vezetése alatt; ezutóbbi a megye közönsége s a tisztikar nevében üdvözlé a főpásztort, melyre válaszolólag püspök jelzé, hogy ha bár ő különböző pályán müködik is, mint a világi hatóságok, czéljok azonban egy: a társadalmi rend föntartása, az erkölcs megóvása, mely czélra a világi hatósággal együtt müködni, állandóan kötelességének fogja ismerni.

A megyei tisztikar után a tanitói kar tisztelgett, Karancsi Dániel népiskolai felügyelő lelkipásztor vezérlete alatt; ezután püspök a főgimnáziumba menvén, az érettségi vizsgát, mely idejövetelének egyik főindoka volt, megkezdette. Este a tanuló ifjuság fáklyás énekkarral tisztelgett a főpásztornál, Lechner L. tanár tolmácsolván az ifjuság érzelmeit a mindenkitől szeretett, tisztelt főpásztor iránt, melyre a püspök meghatottan válaszolt, kiemelvén beszédében, hogy ő már élte delén tul van, hasonló az alkonyra hajló naphoz, nem hiszi, hogy az igéret földét megláthassa, de meglátja ezt az ifjuság, meglátják azon ifjak, kik most állanak pályáiyuk kezdetén, inté egyszersmind őket munkásságra, önképzésre, mint melyek nem egyedül saját, de hazájok boldogságának alapkövei. . . . . Főpásztorunk-

A „DEBRECZEN“ tárczája.

A DEBRECZENI CSATA
25 éves emlékünnepére.*)

— 1874. aug. 2. —

Oláh Károlytól.

Huszonöt év egy nemzet életében,
Mely ezredéven át virula szépen,
Ugy-é nem sok; ugy-é kevés idő az?! —
Ha a mezőn egy átkos évben nő gaz,
Hol a természet számos éven által,
Fölékesülve gazdagon virággal,
Gyönyört árasztott szerte a vidékre: —
Ugy-é nem szórunk átkot a nagy égre?
Csak azt susogjuk önmagunkban csenddel,
Hogy a munkát sajnálta tán az ember,
Vagy tán a vén időnek fáradt lelke
Küzd e viharban, nyugalmát nem lelve; —
Hogy majd, kiüzdve háborgó haragját,
Annál nagyobbra szabja bőségszarvát! —
Igén; pihenni látszik a természet,
Miként a méh, ha gyüjt rakásra mézet:
De nyugodalma nem tétlenség láza;
Keblében érik uj tervek kovásza! —
Huszonöt év egy nemzet életében
Óh, hogy mulnék el gyáva tespedésben?!

* * *

Nagy Debreczen — huszonöt éve már ma —
Pirosló vérben majdnem térdig álla;
A szent szabadság önvédelmi harcza, —
Mely háromszázadon keresztül tarta —
Itt is megujult óriás erővel:
Az ellen titkon és fentartott fővel
Magyar hazánkra rablánczot kovácsolt,
S dicsőségünkre — min ma sincs homály, folt —
Lepelt akart boritni mindörökre;
De mást mondott a gondviselés könyve!
Kis honvéd-had, tiz annyi muszka ellen,
Órákig állt kemény csatát e helyen;
S a hősöket már-már körülölelte
A győzelemnek üdvözitő lelke,
Midőn megfordult a vak sors koczkája,
És vesztve lőn a kis sereg csatája.
De haj! nem adta gyáván életét el
A kis seregből senki; szerteszélyel
Rakáson állott a sok muszka hulla,
Alig birák azt eltemetni dugva!
A hős huszár, ki egyik karját veszté,
A másikkal ellene szivét kimetszé;
Itt vérben állt honvédek kiáltották:
„Éljen hazánk, éljen mint szabad ország!“
Ott a tüzérnek, kit golyó vert földre,
Végső szava ez volt: „fiuk előre!“
Óh, hős honvédek gyászos temetője!
Megtilták a szent kegyeletet tőle
A halom poroszlói sok évig;
Nem tudván, hogy titokban is tenyészik
Az eltiport szabadság vérvirága; —
Vértől kövér a föld, terem magába'; —
S gyökérzete szélyelfutó indákban —
Miket kivágni itt-ott mind hiában! —
El van terjedve a föld belsejében,
S a föld meleg, tenyészhetik kedvében! —
S im a bilincs, a szolgaságnak láncza,
Goromba vas-természetét lerázza;
Im, a rabbékót, a sok zörgetésre,
Aczéllá edzi az idő végtére,
És a szabadság éledő tüzének
Hevétől pattog szét az aczélkéreg!
Im! a szabadság óriás harczában
Kiomlott drága vér, a föld gyomrában
Termő erővé változik idővel;
S a vérből nefelejts füzére nő fel!
Im! a könyüből, mely hullt a göröngyre,
Kristályosult a részvét drága gyöngye!
Az elhullt hősök élő szellemének,
Titokban is, hódolni eljövének,
A rabigából olykor szabadulva,
Ifjak, vének, lelkesedésre gyulva. —
Amint szemenkint szakadozott össze
A láncz, melylyel mind le valánk kötözve,
A honfi s honleány buzgón, térdhajtva
Borult, könyeket öntve, a sirhantra;
S fájdalmait elzengve szent imában.
Folyvást uj-uj erőt érzett magában;
S a hősök csontjai felett térdelve,
Magasztos, szent esküt zengett nyelve,
Hogy a csel, ármány rut kigyófejére
Rá fog taposni, hogy kiveszszen mérge!
Im — jele az idő szellemének —
A szent kegyelet a honvéd-eszmének —
Önkéntesen áldozatokat hozván,
Oltárt emelt; im a sebzett oroszlán
Méltóságos alakján van példázva
A hősi szellem halhatatlansága! —
Im, harsog a szabadság trombitája. . . .
Az alvó hősöket életre rázza. . . .
Im a remény, hogy felvirul a hon még! . . .
Támaszsza fel őt mielőbb a honvéd!

*) Elmondatott az emlékkertben levő, oroszlánt jelképező honvédemléknél.

nak megható szavai után a közönség éljenezve oszlott szét....

— **A persa sah** 1000 tallérral maradt adós egy varróleánynak egy kendőért, melyre Vilmos császár és neje arczképeik voltak himezve. A varró leány a német külügyi hivatal utján reklamálja pénzét.

— **Havay király** Auszráliából legközelebb fényes kisérettel jön Európába, s Kölnben már rendezik be részére az elegans szállást.

Vidéki élet.

H.-Dorogh, jul. 31.

Nálunk a f. hó 30-án tartatott országos vásár alkalmával több dorogi s nehány nánási ember mulatott a fogadóban, hogy miért, azt biztosan nem tudom, összekaptak, sőt botra is került a dolog (megjegyzendő egyikőjök sem volt részeg) a dorogi kettőt ütött a nánási emberen s azzal elszaladt, a tőle kikapott pedig utána iramodott és a kapunál szerencsésen utól is érte, de már ekkor a zajra megérkezett csendbiztos három legényével meggátlá a kikapottat és a vétkest futni engedé, még maga mondá neki: „szaladj innen, mert agyon vernek“, ő persze használta az alkalmat s szerencsésen megugrott.

Ezután a csendbiztos Oláh István, hozzáfogott a nánási ember vallatásához, hogy miért csinál rendetlenséget, s mért nem ment többszöri felszólitására haza, de ezen beszédek alatt a csendbiztostól eredt ütlegek egymást érték a nánási ember testén, hozzájárulva még egy legényének néhány ütlege is. Szegény ember hiába kérdezte, hogy miért ütik oly irgalmatlanul, de ő ezekre ütleggel felelt, szóval oly barbarságot követett el rajta, hogy azt Oroszországban a vadkozák főnök sem teszi alattvalóival, s akik ezt velem együtt látták, a csendbiztos urat a legembertelenebb szivnélküli hustőmegnek bélyegezték. Habár ő a csend biztonságára és fentartására van rendelve, e helyen nevével és rendeltetésével ellenkezőleg cselekedett.

De ezeken nem igen csodálkozom, minthogy dorogi és nánási verekedett együtt, továbbá e két város különböző pártelvet vall, lehet, hogy az is okot szolgáltatott arra, hogy a fentnevezett csendbiztos nevével és rendeltetésével ellenkezőleg tegyen, holott ha igazságos és tisztét becsületesen teljesitő lett volna, épen most kellett volna kimutatni az igazságot, és felre téve minden pártelviséget, a védtelent védeni. — De nemcsak az idegeneken és pártellenfelein gyakorol ily zsarnoki hatalmat, hanem saját városa legénységein is. Kivánandó volna, hogy csendbiztos ur a felette álló rendőri hivataltól egy kissé az ilyenekért megintetnék s nagyobb miveltség tanusitására szorittatnék.

r. l.

Nagybánya, aug. 2.

Önkéntes tüzoltó egyletünk megalakult, s a megerösitett alapszabályok értelmében magát szervezte, — a már látható fehér, veres és zöld jelvények mutatják, hogy ki melyik osztályhoz lett beosztva, — a város hatósága összes tüzoltó készletét egész készséggel bocsátotta az egylet kezelése s rendelkezése alá, s a legszükségesebb darabok beszerzését is el-vállalta, — bár a mutatkozó részvét s az ügy felkarolása ne csak szalmatüz lenne, mely csak a tagok parádévágyukig terjedjen.

M. hó 27-én délután egyik lőpormalom fellobbanván, a bent lévő két munkás annyira összeégett, hogy minden orvosi segély daczára, mindkettő még azon éjjel meghalt.

Az egy hó óta tartó folytonos szárazság és tikkasztó hőség szép reménynyel kecsegtető tengeri, szőlő és gyümölcstermésünket kétségessé tette, kaszállóink kopárak, s bár néha a a felhők körülvesznek, mi az eső áldásaiban nem részesülünk; tegnap este szintén beborult a láthatár, de egy kis permetező esőnél nekünk abból több nem jutott, pedig esőért kiált minden.

Terményáraink meglehetősen szállottak, de a tengeri ára emelkedett ismét a szárazság miatt.

— Ő —

— **Munkácsy Mihály** jeles festő hazánkfia e napokban fog összekelni báró de Marsch özvegyével, ki is számos főuri kérő mellett Munkácsynak adta kezét. Az ifju pár Franciaországban a gazdag és szép báróné birtokán fog lakni; de szeptemberben körutra mennek és Magyarországot is meg fogják látogatni. Munkácsy Párisban és átalában Franciaországban nagy tiszteletben s elismerésben részesül.

UJDONSÁGOK.

* **A debreczeni honvédtemetőben** felállitandó emlékre Kollner Illésné urhölgy 5 frt. Kaskovics Ivánné urhölgy is 5 ftot adományozott, mit is köszönettel vettünk. E szerint az eddig nálunk e czélra gyült összeg tesz 20 frtot.

* **Színészeink** — ugy halljuk — szombaton kezdik meg szinházunkban a vásár alatti előadásokat. De azért N.-Váradon is tartatnak előadások a társulat ott maradt tagjai által.

* **A honvédek siremlékére** Mayer Ferencz lelkes polgártársunk ivén folytatólag a következő adakozások folytak be: Sesztina Károly 60 kr, Fehér Herman 1 ft, F. Fáni 20 kr, Eisman József 20 kr, Stégmüller Sándor 1 frt, Füvesi Bertalan 20 kr, Harsányi Sándor 1 frt, Buzás Pál 2 frt, Jóna Sámuel 20 kr, Liptai Sándorné 20 kr, Dalmi Kálmán 1 frt, N. N 10 kr, György János 20 kr, Prax 20 kr, Andres János 10 kr, Radeczky Mihály 10 kr, Kálmán András 20 kr, Weisz Antal 50 kr, Jablonczay 50 kr, Serli Ede 50 kr, Barkóczy 50 kr, Mihály József 50 kr, Kutasi Imre 50 kr, Harangi Bálint 50 kr, Spiegel Gusztáv 10 kr, Balsay 20 kr, Privitzer József 30 kr, Rácz Károly 20 kr, Batáry Imre 50 kr, Boros Márton 50 kr, Scheitl József 1 frt, Pongrácz Géza 1 frt, Makó István 2 frt, Várady István 2 frt, N. N. 50 kr, N. N. 1 frt. Kovács Mihály 50 kr, Pájer József 50 kr, Barcsay Miklós 50 kr, Huszár Károly 50 kr, Hódy Gyula 1 frt, Okályi Elek 50 kr, együtt 24 frt 80 kr. Eddig összesen **79 frt 60 kr** gyült be Mayer Ferencz ivén. (Tegnapi számunkban az adakozók névsorában tévesen állott Dusóczky, Renó és Haiman urak neve.)

* **Alföldi Antal** honvédőrnagy temetése holnap, szerdán d. u. 5 órakor lesz a Dégenfeldházná Széchenyiutczán, mire a t. cz. közönséget ujból figyelmeztetjük.

* **A m. kir. honvédség** nyilvántartásába áthelyezve levő helybeli illetőségü hadköteles ifjakat, számszerint 119 egyént, a honvéezászlóaljparancsnokság felszólitá, ezen évben most már másodizben, miszerint az ideiglenes felmentésre igényt és alapot nyujtó kérvényeiket f. évi szep. 1-ig a kapitányi hivatal katonai osztályához adják be.

* **Lövészdijra** adakozott ujabban a debreczeni lövölde részére Barcsay Miklós ur egy darab két forintos tallért. Mayer Ferencz I-sö lövészmester.

* **A debreczeni önkéntes tüzoltóegylet** f. hó 6-án, azaz csütörtökön délután 6 órakor a főkapitányi hivatal helyiségében közértekezletet tart a Sopronba küldendő tagok megválasztása végett. Ugyanazért felkérem a t. választmányt az aláirókat és az érdekelt t. cz. közönséget, hogy emlitett értekezleten minél nagyobb számmal megjelenni szíveskedjék. — Körner Adolf, az id. bizottság elnöke.

* **A városi tanács** a közrendészeti bizottmánynyal ellenkezőleg, pártolólag terjeszti a közgyülés elé azon inditványt, hogy a lábas jószágok és szekerek a nagytemplomtól a vasutig a burkolaton kivül ne járjanak. Egyelőre csak e tér vétetett fel, mivel több utczán a burkolat nagyon rosz.

* **Dr. Török József** főiskolai orvostanár a margitszigeti fürdőben időz egésségi tekintetből.

* **Tengerre magyar!** E szavakat foganatositandók — szombat este két kis urfi 12 és 14 évesek kapták magukat s gyalog utnak indultak; és pedig, mint sikerült kipuhatolni, tervök nem kevesebb volt, mint Fiuméig eljutni, hogy ott az általuk olvasott regényekben előfordulni szokott hősökhöz illően halandókat keressenek és szerencsét kisértsenek. Hanem bajosan jutnak ők el a kék tenger partjáig oly kevés tapasztalattal, s mi több, minden pénz nélkül, különben is a rendőrség által a vasut mentén eső hatóságokhoz küldött nyomozólevelek bizonyosan megelőzendik a gyalogszerrel haladókat, és szépen hazahozatnak a könnyelmü tettök miatt felzavart szüleikhez.

* **A király** születésnapján, aug. 18. ősi szokás szerint a város a honvédségnek s a helyőrségnek fejenkint meszely bort ad. Ugyanekkor isteni tisztelet is tartatik.

* **Terménypiaczunkra** ugy ma, mint tegnap nem nagy terményszállitmány érkezett, mégis, bár közte igen szépek találtattak, — magasra tartott áruk miatt — eleinte nem voltak kapósak, — mig a terménykereskedők meg nem kezdték a vásárlást. Azonban ezek sajnálván a szép szemü sulyos buzát elszalasztani, végre venni kezdték a buzát, rozst, árpát és zabot, kivált a szép buza és rozs volt kapós s igy a mult heti árakat a maiak megtartották e két czikknél, a tengeri és árpánál pedig felebb emelkedett az ár, mig a zabé alább szállt. Nevezetesen tiszta sulyos buza 11.40—80 kr, könnyebb 10.—11 frt, kétsz. 8.20—9.60 kr, rozs 7.20—60 kr, árpa 4.80—5.80 kr, zab 3.80—4 frt, tengeri 8.80—9 ft, zsák kolompér 1.80—2.20 kr.

* **Egy huszár szökött** meg tegnap a városról, s mi több a fogházból, a hol letartva volt; most az értesitett rendőrség nyomozza.

* **Dobos Sándort** rég keresik már vidékünkön. Erre nézve a „Bihar“ igy ir: Egész bátorsággal kocsizik faluról falura, megfordul a leglátogatottabb helyeken a nélkül, hogy valaki csak meg is szólitaná. A kocsmárosok — mint irják, — nyomára vezethetnék a csendbiztosokat igen könyen; de a hirhedett lókötőt nem merik elárulni, mert az ő és társai boszszujától tartanak. Dobost a napokban látták Mihályfalván, Diószegen, Székelyhidon, Margitán s rövid idővel az előtt N.-Létán és Ujfaluban. A haramia, — mint diószegi levelezőnk irja — nem ok nélkül rettegteti a környéket, mert nemcsak vérszomjas, nanem alávaló tettei, melyeket egész gyönyörüséggel gyakorol, hasonlóbbá teszik őt a vadállatokhoz inkább, mint az emberekhez.

* **A „Fried Lipót szeszgyára“** megnyitására vonatkozott ujdonságunkat illetőleg a fentirott kijelenté, hogy a gyár és földe Zicherman Ignácz tulajdona, a belső szerkezet és felszerelés pedig Fried Lipót és társáé Kleiné, kik is ott bérlők. Mit is felvilágositásul ezennel közlünk.

* **A vásár már** megkezdődött, hanem azért az ily alkalmakra nálunk megjelenni szokott vásári zsebesek még legkevésbé sem mutatkoztak; érkezett ugyan a tegnap délutáni vonattal egy ily ismeretes tolvaj, de mihelyt a vasuti kocsi ablakán kidugta a fejét, az ott levő biztos azonnal észrevette, és szándéka felől kérdőre vonván — Miskolczig váltott jegyével igazolta, hogy legkisebb szándéka sincs vásárunkon „közremüködni.“

* **Uzsorások városunkban.** Mennyire viszi e lelketlen had müködését, annak megvilágitására álljanak itt e sorok. T. szerkesztőség! Többször olvastam már becses lapjában az ország különböző részében előfordult modern rablásokról, melyek fájdalom, a törvények oltalma alatt állanak. Az ország nagyobb részének elszegényedését nem a pazarlás s a rosz gazdálkodás idézte elő, hanem az egymásután következett rosz év és más különböző csapás. Azonban sok ezerre menő családfő koldusbotra juttását leginkább lelketlen uzsorások segitik elő, melyek fájdalom, nálunk is üzik gyalázatos mesterségöket. Magam is a körülményektől szoritatva kerültem ily vampyr körmei közé. Először 200 frtot vettem fel tőle, majd a 36% pénz kamat elmaradása és más csapások kényszeritettek ismét kölcsönt felvenni tőle és 6 év óta fizettem a 36%-kot, összesen a kamatját és nehány számhibával együtt már 1245 frtot, azonban az 500 frt tőkével még mindig tartozom, a miért az illető uri ember naponta annyira zaklat, hogy ha valamely emberbarát nem segit rajtam, igen gyászos vég érhetne engem, de őt is, ki tönkre akar tenni. Kérem tehát szerkesztő ur, legyen szives becses lapjában egy emberbarátot kieszközölni, ki tőkéje veszélyeztetése nélkül egy évre 15% kamat mellett helyzetemen segitene. Ha sikerül méltóztassék becses lapjában közölni és én a legnagyobb hálával — nevem titoktartását lovagiasságába bizva — meg fogok jelenni. Teljes tisztelettel Egy szerencsétlen családapa.

* **Ama vétkes gondatlanságnak**, melyszerint a vasuti nagyvátjárón keresztül a gépek folytonosan le s feljárnak a nélkül, hogy ily alkalmakra oda őr alkalmaztatnék, ki aztán az ott nagyszámmal közlekedő közönséget figyelmeztetné vagy megállitaná, — tegnap is könyen szerencsétlenség lehetett volna következménye, miután egy terhes szekér épen akkor akart átmenni a jelzett helyen, midőn egy mozdony teljes gőzerővel elrobogott, s melyet az illető az előtte levő vasuti kocsik és őrháztól előbb észre nem vehetett; és csak a lovakban volt ösztön, mely őket a sinekről hirtelen oldalt visszafordulni kényszerité — habár szekere rudjának eltörésével mentheté meg a szegény embert a lovai elvesztésétől, sőt talán élete vesztétől is.

* **Kéjutazás.** Vonatkozással a magyarhoni földtani társulat vándorgyülésének f évi augustus hó 9. s regényes Máramarosmegyébe, különösen M.-Szigethre történendő kirándulását tárgyazó hirdetményünkre, van szerencsénk a t. cz. közönséget tisztelettel figyelmeztetni, hogy az emlitett kirándulásban és az ez alkalommal kivilágitandó szlatinai sóaknа megszemlélésében részt venni óhajtó t. cz. közönségnek általunk ajánlott s valamennyi magyar vasut nagyobb állomásain kapható felettébb jutányos áru „körutazási jegyek“ annál inkább előnyösek, a menyiben ezen jegyekkel a t. cz. közönség és pedig az V. sorozatuakkal: Budapest (m. k. áll. vasut) Gödöllő, V-Györk, Gyöngyös, F.-Abony, Eger, Miskolcz, Szerencs, Sáros-Patak, S.-A.-Ujhely, Csap, Bátyu, Huszt, M.-Szigeth, Királyháza, Szatmár, Debreczen, P.-Ladány, Szolnok, Czegléd és Budapest (oszt. áll. vasut) a VI. sorozatu jegyekkel pedig Budapest (m. k. á. v.) Gödöllő, V.-Györk, Gyöngyös, F.-Abony, Eger, Miskolcz, Kassa, Szerencs, S.-A.-Ujhely, Csap, Bátyu, Huszt, M.-Szigeth, Királyháza, Debreczen, P.-Ladány, Szolnok, Czegléd, Budapest (osztr. áll. v.) állomásokat magában foglaló körutat teheti, s igy nemcsak a regényes Máramarosmegyét, de hazánknak természeti szépségekben szintén gazdag felföld nagyobb részét is beutazhatandja. A körutazási jegyek 20 napi érvénynyel birnak és következő áron kaphatók az V. sorozatu I. osztály 30 frt 83 kr. II. osztály 22 frt 90 kr, a VI. sorozatu I. osztály 36 frt 88 kr. II. osztály 27 frt 45 kr. Budapest, 1874. aug. hó 1-én. A vezérigazgatóság.

Hazai hirek.

(*) A fővárosból Nyomárkai Oszkár ügyvéd váltóhamisitás és sikkasztás miatt megszökött.

(*) Jászkiséren Borsos Sándor rettegett rablót elfogták; bekisérték Jászberénybe.

(*) Zomborban egy jó anyagi viszonyok közt élő 60 éves öreg ur főbe lőtte magát.

(*) Jósnő. Az ugocsamegyei Fertős-Almásra e napokban beállitott egy vén asszony, s ott hitegette az emberekkel, hogy ő jósnő és főkép a tolvajt látja meg, akármilyen régen lopott is; az elrejtett holmit szintén fölfedezi. A kik legelőször elhitték ezt: a körjegyző, az árendás zsidó meg egy jó módu gazda volt. Felszólitotta tehát őket a vén asszony, szálmitsák össze mennyi érőt loptak el tőlük. Mivel pedig a számadás 120 forintra ütött ki, a tolvaj-látó asszony egy darab szászast és 2 db. tizest kért, mint mulhatatlanul szükségeseket. Megis kapta, s ekkor kikötötte, hogy két óra hosszáig, amig ő szobában müködik, közeledni se merjen senki. Meglehet azonban, hogy a hőség miatt nem végezhet semmit, de akkor a temetőbe megy, hová szintén két óráig csak azok követhetik, kik megunván életüket, sóbálványnyá akarnak válni. Be is zárkózott a szobába, s várták, várták mind hiába; végre azonban betörték az ajtót, de már csak hült nyomát találták. Ekkor husz lovas legényt küldtek üldözésére s a negyedik falunál el is fogták. A pénzből csak 4 frt hiányzott. (E—r.)

(*) A nőiparegylet Budapesten vasárnap a császárfürdőben tombolajátékot rendezett a női iparbazár alaptőkéje gyarapitására, mely szépen jövedelmezett.

(*) Budapesten pénteken állitották fel Bernáth Gazsi siremlékét. Emlékbeszédet Hegedüs Sándor tartott.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLAH KAROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KAROLY.

HIRDETÉSEK.

Egyenes

GABONA-DIJSZABÁSOK

Németországra

RUTKA—ODERBERG

irányában.

Ezennel közhirré tétetik, hogy a f. évi augusztus hó 1-től kezdve az alólirott vasutvállalatok jelentékenyebb állomásai közt egyrészt, és a lentebb következő forgalmi kötelékekbe felvett németországi állomások közt másrészt, 100 vámmázsányi mennyiségben feladott **gabona, hüvelyes-** és **olaj-vetemény,** ugyszintén **maláta, liszt** és **egyéb őrleményekre** nézve, továbbá tetszés szerinti mennyiségben feladható üresen **visszaszállitandó használt gabona-** és **lisztzsákokra** nézve, egyenes gabona-dijszabások lépnek életbe, és pedig:

a) **A Stettin-magyar kötelék-forgalomban, Rutka—Oderberg—Boroszló—Posen** irányában.

b) **A felső szilézia-magyar kötelék-forgalomban Rutka—Oderberg—Kosel** irányában.

c) **Az északnémet-magyar kötelék-forgalomban Rutka—Oderberg—Boroszló—Berlin** irányában.

d) **Az északnyugot-német-magyar kötelék-forgalomban Rutka—Oderberg—Boroszló—Berlin—Stendal** irányában.

e) **A porosz-magyar kötelék-forgalomban Rutka—Oderberg—Inowraclaw—Bromberg** irányában.

f) **A magyar-rajnai kötelék-forgalomban Rutka—Oderberg—Berlin** irányában.

Az illető dijszabások Budapesten az alulirott vasutigazgatóságoknál, a magyar királyi államvasutak szállitóhivatalánál (főut 9-dik szám alatt) és valamennyi köteléki állomásoknál megrendelhetők.

Buadpesten, 1874. julius havában.

Az arad-temesvári vasut igazg. Az alföld-fiumei vasut igazg.
A tiszavidéki vasut igazgatósága. A m. k. államvasutak igazgatósága.
A kassa-oderbergi vasut vezérigazgatósága.

426 2—2

Tudósitás állatseregről.

Debreczen és vidéke t. cz. közönségét van szerencsém értesiteni, hogy állatseregem és mechanikai museumomat a **vásártéren** felállitottam, s ott naponkint reggeltől

estig szemlélhető. Az állatok etetése este 7 órakor történik. Tanitók, iskola és intézeti felügyelők, előleges értesitései folytán tanulók szára a beléptidijak mérsékelhetők. A t. cz. közönség látogatását kéri **Kullman Tamás.**

431 3—4

Haszonbérlet!

A pthrügyi határban levő mintegy 1000 hold, nagyobb részt szántó és kaszáló földből álló tagos birtokom, mely a tokaji indóháztól egy órányi távolságra van, az 1875-dik évi szent-György naptól fogva, több évre bérbeadandó. A föltételek iránt értekezhetni **Czukor József** ügyvédemnél, Nyiregyházán.

Patay András.

402 4—

Eladó ház.

Piaczutczán 1729. sz. ház 20 öles jó állapotban levő cserepes épület több kisebb-nagyobb szobákkal, pincze, kamara és ólakkal, kedvező feltételek mellett eladó.

Ugyanott debreczeni „István“ gőzmalmi részvények is vannak eladók.

Értekezhetni ugyanott a háztulajdonossal.

428 2—3

Tiszavidéki vasut-társaság.

Kivételes dijszabás gabna szállitásánál Belgium és Franczia országgal való forgalomban

CZEGLÉDEN át.

A tiszavidéki vasut társaság az érdekelt vaspálya igazgatóságokkal uj kivételes dijszabást állapitott meg, — ha gabonanemüek és hüvelyes vetemények, valamint liszt, olajpogácsa, olajos vetemények és maláta küldemények, szállitólevelenként legalább is 5000 Kilogram = 100 vámmázsányi sulyban, az üresen visszaszállitandó használt gabona és lisztzsákok pedig tetszés szerinti mennyiségben adatnak fel.

Ezen kivételes dijszabás a tiszavidéki vasut, a cs. k. szab. osztrák államvasut társaság, nándor császár éjszaki vasut, Ferencz József császár vaspálya, osztrák éjszak-nyugoti vasut állomásai között egyrészt, másrészt pedig a belga államvaspálya a Grand Centralbelga vaspálya a Nord-Belga Cie és franczia éjszaki vaspálya állomásai között érvényes.

A dijszabások az érdekelt vasuttársaságok állomásain betekinthetők.

Budapest, 1874. julius havában.

427 2—2

Az üzlet igazgatóság.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Italmérésijog árverése.

A m.-pályi közbirtokosság italmérési joga, folyó év szept. 29-től három egymásután következő évre **aug. 17-én m.-pályi község házánál** árverésen ki fog adatni; mire a haszonbérelni szándékozók kellő bánompénzzel ellátva meghivatnak; az árverési feltételek alulirottnál megtekinthetők.

M.-Pályi, julius 30-án.

Thuolt István,
m.-pályi földbirtokos.

4401—3

Arverési hirdetmény.

Vagyonbukott Lobmayer József csődhitelező választmányának határozata folytán, a tömeghez összeirt Széchenyi utczai, illetőleg ugynevezett zsidókertben fekvő 745 □öl kiterjedésü szőllőnek bukott Lobmayer József nevén álló 600 frtra becsült fele része, a szüretelő edényeknek fele részével együtt, **folyó évi szeptember hó 2-dik napján d. u. 4 órakor,** a helyszinén tartandó nyilvános árverés utján el fog adatni.

Az árverési feltételek az alólirt tömeggondoknál megtekinthetők.

Kelt Debreczen 1874. aug. 1-én.

Nánássy László,
tömeggondnok.

439 1—3

Debreczen, 1874. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.